

Ensemble Mare Balticum är Musik i Syds ensemble för tidig musik,

Kulturell allemansrätt för barn och unga, Malmö stad
Musik & dans på Torups slott
 med Ensemble Mare Balticum

Lärarhand- ledning

I denna lärarhandledning finns frågor till videosen till "Musik och dans på Torups slott" som ensemblen själva gjorde våren 2020.

Totalt finns 15 korta videos som ni förslagsvis ser i tre omgångar (se uppdelningen till höger):

- Lektion 1
- Lektion 2
- Lektion 3

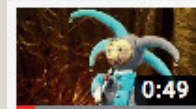

YouTube

LEKTION 1

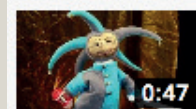
1. La Mourisque

2. Narren Trubbel vill starta ett band

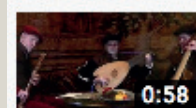
3. Slott och koja

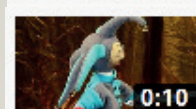
4. Trubbel hittar ett instrument!

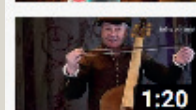
5. Fredrik berättar om sin dulcian

6. Willson´s Wilde

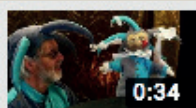

7. Trubbel tar kattens bjällra

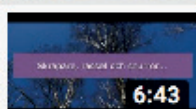

8. Dario berättar om sin viola da gamba

LEKTION 2

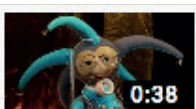

9. "Ett instrument som bara är ditt!"

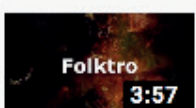

10. Att tillverka

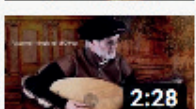
LEKTION 3

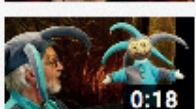
11. Trubbel får hjälp

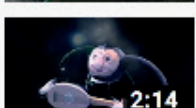
12. Troll

13. Tommy presenterar sin luta

14. Till slut vet Trubbel

15. Trubbels instrument

BONUSVIDEO

Musik & dans på Torups slott - ett ”virtuellt klass- rumsbesök”

LEKTION 1.

Video 1. La Mourisque

Titta på olika länkar och prata därefter om Torups slott.

Video 3. Slott och koja

Dario berättar om vilka som bodde på slott förr i tiden och vad de, som inte bodde på slott, kunde arbeta med. Han berättar också om några ”ljudredskap”, som den som inte hade råd att köpa dyra och fina musikinstrument kunde tillverka själv. Flöjten Dario spelar på är gjord i ben och är tillverkad av instrumentbyggaren Åke Egevad.

Frågor:

1. Vilka olika slags djur fanns det på bondgårdar förr?
2. Vad är en källing för ett slags djur?

Text: Katten å källingen:

*Katten å källingen, dom trätte om vällingen
men katta tog källingen, å kaste ´n opp i vällingen.
Aj, aj sa källingen å je brent mej ti vällingen.
Jam, jam sade katten, du skulle ha latt mej få hatt den.*

Melodi: La Folia,.

*En populär melodi från 1500-talets Portugal och Spanien som hittade vägen ända upp hit till Sverige.
Denna folkliga text om katter finns i många varianter.*

Video 5. Fredrik berättar om sin dulcian

Fredrik berättar om sitt blåsinstrument, som kallas för dulcian och spelar en låt, Stingo, från England.

Frågor:

3. Vad för slags musikinstrument är en dulcian?
4. Hur får man ljud i en dulcian?
5. Vad är ett rörblad, och vad är det gjort utav?

Video 6. Willson 's Wild

Fredrik, Tommy och Dario spelar på tre olika musikinstrument, dulcian, luta och viola da gamba. Alla tre var populära under 1500-talet i hela Europa och även här i Sverige.

”Willsons Wilde betyder ungefär ”Willsons vilda”.

Vi vet inte säkert, men man tror att Willson kan ha varit en välkänd skådespelare i London och att han mer än gärna dansade ”vilda” danser!.

Frågor:

6. Från vilket land kommer låten som spelades?
7. Känner du till andra slott än Torups slott?

Video 8. Dario berättar om sin viola da gamba

Dario berättar och spelar på sin viola da gamba, ett stränginstrument som ofta spelades med en stråke. Gambor fanns i flera olika storlekar.

Musikstycket som Dario spelar är skrivet/komponerat för viola da gamba. Dario spelar här en liten bit av detta stycke dansmusik. Dansen kallades för Rondeau och kommer från Frankrike.

Frågor:

8. Hur många strängar har en viola da gamba?
9. Vad är en stråke gjord av?
10. Vad betyder det italienska ordet gamba?
11. Vad är tagel?
12. Vad är arco?
13. Vad är pizzicato?

LEKTION 2.

Video 10. Att tillverka en skrapare, ett rassel-instrument eller en snurra.

I denna video berättar och visar Dario och Fredrik hur man kan tillverka sina egna ljudredskap. Sådana här ”instrument” ”ljudredskap” kunde ”vanliga” människor tillverka, som inte hade råd att köpa dyra instrument från andra länder.

Idag kan du (åter)använda en plastburk, lägga i några frön och göra ett burkrassel. Eller varför inte göra en träskrapare av en träpinne, som du hittat i skogen!

Frågor:

14. Vilka olika slags ljudredskap visas i videon?
15. Vilka material använde man förr i tiden, när man gjorde ljudredskap?
16. Fundera gärna lite över när och hur man kan ha man använt dem.

LEKTION 3.

Video 12. Om troll, Trolle Ljungby och Torup

Berättelser om olika mystiska ting har lockat människor i alla tider, som till exempel berättelser om Troll. Här återges delvis och berättas fritt en (gemensam) historia om troll, Trolle Ljungby och Torups slott. I videon berättas också hur man på bästa sätt håller troll på avstånd.

Frågor:

17. Vad är folktro?
18. Vad är en bensnurra?
19. Vad betyder ordspråket "När man talar om trollen så står dom i farstun"?
20. Vad betyder det att vara bergtagen, och kan ni ett annat, bättre ord, som beskriver vad det är för någonting?

Video 13. Tommy presenterar sin luta

Tommy spelar och berättar här om sitt instrument, lutan.

Frågor:

21. Från vilket språk har lutan fått sitt namn?
22. Hur många strängar har Tommys luta?
23. Vad är ett plektrum?
24. Ordet "Pastyme" betyder ungefär "att ha kul". I vilket språk använder man det ordet?

Video 15. Trubbels instrument

Trubbel dansar och spelar tillsammans med Ensemble Mare Balticum
Dansen kommer från Frankrike och kallas Tourdion.

Att dansa var väldigt omtyckt då som nu, fast det här musikstycket kunde man också spela på enbart en luta, som ett stycke solomusik.

Frågor:

25. Om du hade spelat i ett band, vilket instrument hade du då velat spela?
26. Känner du till andra sorts danser?

